

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

A3. (μονάδες 25)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

- **Κειμενικό είδος:** Διαδικτυακό άρθρο γνώμης (αναμένεται να ακολουθηθούν τα χαρακτηριστικά στοιχεία του άρθρου γνώμης: τίτλος, αφόρμηση από επίκαιρο γεγονός στον πρόλογο, κτλ.).
- **Συντάκτης:** Ο μαθητής/η μαθήτρια.
- **Αποδέκτης:** Η σχολική κοινότητα κατά πρώτο λόγο, οποιοσδήποτε αναγνώστης του διαδικτύου κατά δεύτερο λόγο.
- **Ύφος λόγου:** Οικείο (χρήση α΄ και γ΄ ρηματικού προσώπου, προσεγμένο λεξιλόγιο).
- **Γλώσσα:** αναφορική/κυριολεκτική λειτουργία.

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

Ο μαθητής/η μαθήτρια αναμένεται:

- να αναφερθεί συνοπτικά στην παραπληροφόρηση και στην υπερ-πληροφόρηση (αποσιώπηση γεγονότων ή κατασκευή άλλων, υπερβολική και δραματοποιημένη παρουσίαση των ειδήσεων, μεροληπτικός σχολιασμός τους, βομβαρδισμός της κοινής γνώμης με πληροφορίες από όλα τα μέρη της υφηλίου, έμφαση σε ασήμαντες ή αποκρουστικές και σοκαριστικές λεπτομέρειες).
- να διακρίνει δύο αρνητικές συνέπειες της παραπληροφόρησης και της υπερ-πληροφόρησης, τεκμηριώνοντας την άποψή του/της (π.χ. ο πολίτης χειραγωγείται και υποβάλλεται σε συγκεκριμένο τρόπο σκέψης, με αποτέλεσμα είτε να αρνείται την αποκρουστική πραγματικότητα είτε να εξοικειώνεται με αυτή, η κοινή γνώμη αποπροσανατολίζεται, εθίζεται στη δραματοποίηση, ασχολείται με τα επουσιώδη

ζητήματα και χάνει τη δυνατότητα να αντιμετωπίσει με γνώση και κρίση τα σημαντικά προβλήματα).

Θετικά αξιολογούνται:

- Ένας πετυχημένος, περιεκτικός και ελκυστικός τίτλος
- Η αξιοποίηση πληροφοριών από το κείμενο αναφοράς
- Η κατάλληλη τεκμηρίωση (γιατί η παραπληροφόρηση επιδρά αρνητικά στη ζωή των ανθρώπων;)

Αρνητικά αξιολογούνται:

- Η απουσία τίτλου ή ένας μακροσκελής ή ασαφής τίτλος
- Ένας γενικόλογος πρόλογος
- Η πληθώρα παραδειγμάτων και η έλλειψη τεκμηρίωσης
- Το προσωπικό, εξομολογητικό ύφος λόγου.

B3. (μονάδες 25)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

Το ποιητικό υποκείμενο δεν επιθυμεί να ακούσει άλλες ειδήσεις από το ραδιόφωνο, γιατί:

- τα νέα σχετικά με τον πόλεμο και την ειρήνη σε διάφορες περιοχές του πλανήτη εναλλάσσονται μονότονα, οδηγώντας τους ακροατές στην απάθεια (στ. 1-2),
- το ίδιο έχει άλλα προβλήματα να αντιμετωπίσει ή άλλες καταστάσεις να διαχειριστεί (στ. 3-4),
- δεν ενδιαφέρεται για την κατάκτηση του Διαστήματος, αφού ξέρει ότι τα ζωτικά προβλήματα στη Γη είναι ανυπέρβλητα (στ. 10).

Στη συνέχεια, ο μαθητής/η μαθήτρια καλείται να εκφράσει ελεύθερα την προσωπική του/της συμφωνία ή διαφωνία σχετικά με τις αξίες που προβάλλει το ποιητικό υποκείμενο.

Μπορεί να γράψει ότι:

- συμφωνεί, αφού η ενημέρωση είναι ανούσια αν όχι παραπλανητική, σε αντίθεση με τη μουσική, που μπορεί να συγκινήσει αυθεντικά και να κινητοποιήσει τις ψυχές των ακροατών για τους κατατρεγμένους ανθρώπους, τις χαμένες ελπίδες, τα καμένα δάση, τις καταστροφές, τους αγώνες για τη λευτεριά σε όλες τις περιοχές του πλανήτη (στ. 5-8, 11-12).

- ή διαφωνεί, αφού μόνο με την ενημέρωση μπορεί ο κάθε πολίτης να βρίσκεται σε εγρήγορση, ώστε να συμμετέχει στα δρώμενα και να αντιμετωπίζει με ενεργό ενδιαφέρον τα κακώς κείμενα.

ή

2. Θέμα δημιουργικής γραφής

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- **Κειμενικό είδος:** επιστολή (τόπος, ημερομηνία, προσφώνηση: αγαπημένε μου φίλε ή οποιαδήποτε ανάλογη, αποφώνηση: με αγάπη ή οποιαδήποτε ανάλογη)
- **Συντάκτης/συντάκτρια:** μαθητής/μαθήτρια
- **Αποδέκτης/αποδέκτρια:** το ποιητικό υποκείμενο
- **Ύφος λόγου:** άμεσο και εξομολογητικό (α και β ενικό πρόσωπο)
- **Γλώσσα:** απλή, αναφορική ή/και ποιητική λειτουργία
- **Σκοπός για τον οποίο γράφεται το κείμενο:** να εκφράσει ο μαθητής/η μαθήτρια με δημιουργικό τρόπο τις σκέψεις και τα συναισθήματά του/της για τις ενημερωτικές και μουσικές ραδιοφωνικές εκπομπές, σχολιάζοντας με φιλική διάθεση τις αντίστοιχες απόψεις του ποιητικού υποκειμένου.
- Ενδεικτικά, ο μαθητής/η μαθήτρια μπορεί να αναφέρει ότι:
 - οι ενημερωτικές ραδιοφωνικές εκπομπές του/της είναι αδιάφορες και βαρετές λόγω της μονοτονίας τους και των ανούσιων σχολίων των εκφωνητών ή αντίθετα, προσελκύουν την προσοχή και το ενδιαφέρον του/της με την ποικιλία των θεμάτων που πραγματεύονται, τις ανταποκρίσεις και τις συνεντεύξεις.
 - τα μουσικά προγράμματα του ραδιοφώνου είναι συναρπαστικά, γιατί τον/την ταξιδεύουν νοερά σε όλα τα είδη της μουσικής, προκαλώντας του/της ποικίλα συναισθήματα ή αντίθετα, δεν τα παρακολουθεί, γιατί ορισμένοι εκφωνητές διακόπτουν τα τραγούδια με τα προσωπικά τους σχόλια και προβάλλουν τη μουσική και τα τραγούδια που οι ίδιοι επιθυμούν.